

31980L0987

L 283/23

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

28.10.1980.

PADOMES DIREKTĪVA

(1980. gada 20. oktobris)

par dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā

(80/987/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 100. pantu,

I IEDAĻA

Darbības joma un definīcijas

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

1. pants

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

1. Šī direktīva attiecas uz tām darbinieku prasībām pret darba devējiem, kas atzīti par maksātnespējīgiem 2. panta 1. punkta nozīmē, kuras izriet no darba līgumiem vai darba attiecībām.

tā kā ir jāparedz darbinieku aizsardzība to darba devēja maksātnespējas gadījumā, jo īpaši lai garantētu, ka apmierina to prasījumus attiecībā uz darba samaksu, ņemot vērā nepieciešamību līdzsvarot ekonomisko un sociālo attīstību Kopienā;

2. Dalībvalstis izņēmuma kārtā drīkst neattiecināt šo direktīvu uz dažu kategoriju darbinieku prasījumiem, pamatojoties uz īpašiem darbinieku darba līgumiem vai darba attiecībām vai pastāvot cita veida garantijām, kas darbiniekiem nodrošina līdzvērtīgu aizsardzību tai, kura izriet no šīs direktīvas.

tā kā starp dalībvalstīm vēl joprojām šajā ziņā pastāv atšķirības attiecībā uz darbinieku aizsardzības pakāpi; tā kā būtu jācenšas samazināt minētās atšķirības, jo tās var tieši iespaidot kopējā tirgus darbību;

Darbinieku kategorijas, kas minētas pirmajā daļā, ir uzskaitītas pielikumā.

tā kā tādēļ šajā jomā būtu jāveicina likumu tuvināšana, vienlaikus turpinot uzlabošanu Līguma 117. panta nozīmē;

3. Šī direktīva neattiecas uz Grenlandi. Ja minētajā reģionā nodarbinātības struktūras attīstās, tad šo izņēmumu pārskata.

2. pants

tā kā sakarā ar ģeogrāfisko novietojumu un pašreizējo nodarbinātības struktūru šajā apgabalā darba tirgus Grenlandē būtiski atšķiras no darba tirgus citos Kopienas apgabalos;

1. Šajā direktīvā darba devēju uzskata par maksātnespējīgu, ja:

tā kā Grieķijas Republika iestāsies Eiropas Ekonomikas kopienā 1981. gada 1. janvārī, tad saskaņā ar Aktu par Grieķijas Republikas iestāšanās nosacījumiem un līgumu pielāgojumiem ir lietderīgi direktīvas pielikumā zem virsraksta "Grieķija" noteikt tās darbinieku kategorijas, kuru prasības var neievērot saskaņā ar šīs direktīvas 1. panta 2. punktu,

- a) ir iesniegts pieprasījums sākt attiecīgās dalībvalsts normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētu procesu saistībā ar darba devēja mantu, lai kopīgi apmierinātu kreditoru prasījumus, dodot iespēju ņemt vērā prasījumus, kas minēti 1. panta 1. punktā, un
- b) kompetentā iestāde saskaņā ar minētajiem normatīvajiem un administratīvajiem aktiem ir:

— vai nu nolēmusi sākt procesu,

— vai noteikusi, ka darba devēja uzņēmums ir slēgts galīgi un ka pieejamā manta nav pietiekama, lai garantētu procesa sākšanu.

⁽¹⁾ OV C 135, 9.6.1978., 2. lpp.

⁽²⁾ OV C 39, 12.2.1979., 26. lpp.

⁽³⁾ OV C 105, 26.4.1979., 15. lpp.

2. Šī direktīva neierobežo valstu tiesību aktos definētos terminus “darbinieks”, “darba devējs”, “darba samaksa”, “iegūtās tiesības” un “iegūstamās tiesības”.

II IEDAĻA

Noteikumi par iestādēm, kas dod galvojumu

3. pants

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar 4. pantu iestādes, kas dod galvojumu, garantē to, ka apmierina darbinieku prasījumus attiecībā uz darba samaksu atbilstīgi darba līgumiem vai darba attiecībām un darba samaksu par laikposmu pirms norādītā datuma.

2. Pēc dalībvalstu izvēles 1. punktā minētais datums ir:

- vai nu diena, kad darba devējs kļūst maksātnespējīgs,
- vai diena, kad attiecīgajam darbiniekam izsniedz paziņojumu par darba līguma izbeigšanu darba devēja maksātnespējas dēļ,
- vai diena, kad darba devējs kļūst maksātnespējīgs, vai arī diena, kad pārtraukts darba līgums vai darba attiecības ar attiecīgo darbinieku darba devēja maksātnespējas dēļ.

4. pants

1. Dalībvalstīm ir tiesības ierobežot 3. pantā minēto iestāžu, kas dod galvojumu, atbildību.

2. Kad dalībvalstis īsteno 1. punktā minētās tiesības, tās:

- 3. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā minētajā gadījumā nodrošina darbinieku prasījumus attiecībā uz darba samaksu par pēdējiem trīs mēnešiem atbilstīgi darba līgumiem vai darba attiecībām sešos mēnešos pirms darba devēja maksātnespējas sākuma,
- 3. panta 2. punkta otrajā ievilkumā minētajā gadījumā nodrošina darbinieku prasījumus attiecībā uz darba samaksu par pēdējiem trīs mēnešiem atbilstīgi darba līgumiem vai darba attiecībām pirms dienas, kad darbiniekam izsniedz paziņojumu par darba līguma izbeigšanu darba devēja maksātnespējas dēļ,
- 3. panta 2. punkta trešajā ievilkumā minētajā gadījumā nodrošina darbinieku prasījumus attiecībā uz darba samaksu par pēdējiem 18 mēnešiem atbilstīgi darba līgumiem vai darba

attiecībām pirms darba devēja maksātnespējas sākuma vai pirms dienas, kad darbiniekam izsniedz paziņojumu par darba līguma izbeigšanu darba devēja maksātnespējas dēļ. Šajā gadījumā dalībvalstis drīkst ierobežot saistības maksāt par darbu laikposmā, kas atbilst astoņām nedēļām vai vairākiem īsaikiem laikposmiem, kuri kopā ilgst astoņas nedēļas.

3. Tomēr dalībvalstis var noteikt darbinieku prasībām augstāko robežu, lai novērstu to, ka izmaksā summas, kas pārsniedz šīs direktīvas sociālos mērķus.

Ja notikusi šāda izvēle, tad dalībvalstis informē Komisiju par metodēm augstākās robežas noteikšanai.

5. pants

Dalībvalstis paredz sīki izstrādātus noteikumus iestāžu, kas dod galvojumu, organizēšanai, finansēšanai un darbībai, jo īpaši ievērojot šādus principus:

- a) iestāžu aktīvi ir neatkarīgi no darba devēju apgrozāmā kapitāla, un tos neskar maksātnespējas procedūras;
- b) darba devēji piedalās finansēšanā, ja vien to pilnīgi nenodrošina valsts iestādes;
- c) iestāžu atbildība nedrīkst būt atkarīga no tā, vai ir izpildīti pienākumi piedalīties finansēšanā.

III IEDAĻA

Noteikumi par sociālo nodrošinājumu

6. pants

Dalībvalstis var paredzēt, ka 3., 4. un 5. pants neattiecas uz maksājumiem saskaņā ar valstu sociālā nodrošinājuma sistēmām vai arī uzņēmumu vai starpuzņēmumu papildu pensiju programmām, kas nav saistītas ar valstu sociālā nodrošinājuma sistēmām.

7. pants

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka gadījumā, ja darba devējs pirms savas maksātnespējas atzīšanas nav veicis obligātās iemaksas darbinieku apdrošināšanas institūcijām saskaņā ar valstu sociālā nodrošinājuma sistēmām, tad tas nelabvēlīgi neskar darbinieku tiesības uz pabalstiem no šīm apdrošināšanas institūcijām, ciktāl darbinieku iemaksas bija atskaitītas no izmaksātās atlīdzības.

8. pants

Dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikti vajadzīgie pasākumi, lai aizsargātu darbinieku intereses un to personu intereses, kas jau ir atlaistas no darba devēja uzņēmuma dienā, kad darba devējs kļūst maksātnespējīgs, attiecībā uz viņu tiesībām uz tūlītēju vai gaidāmo vecuma pabalstu, to skaitā apgādnieka zaudējuma pabalstu, saskaņā ar uzņēmumu vai starpuzņēmumu pensiju programmām, kuras nav saistītas ar valstu sociālā nodrošinājuma sistēmām.

IV IEDAĻA

Vispārīgi un nobeiguma noteikumi

9. pants

Šī direktīva neietekmē dalībvalstu izvēli piemērot vai ieviest normatīvus vai administratīvus aktus, kas ir labvēlīgāki darbiniekiem.

10. pants

Šī direktīva neietekmē dalībvalstu izvēli:

- a) veikt vajadzīgos pasākumus, lai novērstu pārkāpumus;
- b) atteikties no atbildības, kas minēta 3. pantā, vai saistību garantijas, kas minēta 7. pantā, vai samazināt tās, ja izrādās, ka saistību izpildi nevar attaisnot, jo darbinieks un darba devējs ir īpaši saistīti, un starp viņiem pastāv slepena noruna kopīgu interešu dēļ.

11. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības 36 mēnešos pēc tās izziņošanas. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

2. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai normatīvo un administratīvo aktu noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

12. pants

Dalībvalstis nodod Komisijai visu vajadzīgo informāciju 18 mēnešos pēc 11. panta 1. punktā minētā 36 mēnešu laikposma beigām, lai tai būtu iespējams izveidot ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu un iesniegt to Padomei.

13. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1980. gada 20. oktobrī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

J. SANTER

PIELIKUMS

Darbinieku kategorijas, uz kuru prasījumiem saskaņā ar 1. panta 2. punktu var neattiecināt šīs direktīvas darbības jomu**I Darbinieki ar īpašiem darba līgumiem vai darba attiecībām****A GRIEĶIJA**

Zvejas kuģa kapteinis un komandas locekļi, ja tie saņem atlīdzību kā peļņas vai kuģa bruto izpeļņas daļu.

B ĪRIJA

1. Mājās strādājošie (t.i., personas, kas veic gabaldarbu savās mājās), ja viņiem nav rakstiska darba līguma.
2. Darba devēja tuvi radnieki, kam nav rakstiska darba līguma, kas strādā privātā mājoklī vai lauku saimniecībā, kur dzīvo darba devējs un tuvie radnieki.
3. Personas, kas parasti strādā mazāk nekā 18 stundu nedēļā pie viena vai vairākiem darba devējiem un kam samaksa par šo darbu nav iztikas pamatlīdzekļi.
4. Personas, kas veic nepilna darba laika, sezonālo vai gadījuma darbu zvejniecības jomā.
5. Darba devēja laulātais.

C NĪDERLANDE

Mājkalpotāji, ko nodarbina fiziskas personas un kas strādā pie attiecīgās fiziskās personas mazāk nekā trīs dienas nedēļā.

D APVIENOTĀ KARALISTE

1. Zvejas kuģa kapteinis un komandas locekļi, ja tie saņem atlīdzību kā peļņas vai kuģa bruto izpeļņas daļu.
2. Darba devēja laulātais.

II Darbinieki, uz kuriem attiecas cita veida galvojums**A GRIEĶIJA**

Jūras kuģu apkalpes locekļi.

B ĪRIJA

1. Vietējo vai citu valsts iestāžu vai transporta statūsabiedrību pastāvīgie darbinieki un darbinieki, kuriem ir tiesības pensionēties.
2. Skolotāji, kuriem ir tiesības pensionēties un kuri strādā: valsts skolās, vidusskolās, vispārizglītojošās kopapmācības skolās, pedagoģijas augstskolās.
3. Valsts kases finansētas privātās ārstniecības iestādes pastāvīgie darbinieki un darbinieki, kuriem ir tiesības pensionēties.

C ITĀLIJA

1. Darbinieki, uz kuriem attiecas tiesību aktā paredzētas garantijas, ka viņiem turpinās izmaksāt algas tad, ja uzņēmumu skars ekonomiskas grūtības.
2. Jūras kuģu apkalpes locekļi.

D APVIENOTĀ KARALISTE

1. Reģistrēti dokeri, kuri pilnībā vai lielākoties neveic tādu darbu, kas nav saistīts ar ostas dokera darbu.
 2. Jūras kuģu apkalpes locekļi.
-